

KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Katri Ojasalo, Sakari Heikkilä, Ninni Kuparinen, Maria Ruotsalainen, Kim Wrangle, Kirsi Mustonen & Mira Huusko, Kajaanin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Teija Sievänen**

Auditointivuosi **2021**, Karvin julkaisu **5:2021**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-695-4 pdf**

1.2 Koulutuksen toteutus

- Korkeakoulun itsearviointi

cKAMK – kohti valmentajuutta ja tekemällä oppimista

KAMKin [pedagoginen toimintamalli](#) päivitettiin 2018 ja nimettiin cKAMKiksi. Opettaminen ymmärretään vahvojen työelämäyhteyksien luomiseksi, luovuudeksi ja valmentamiseksi. Opetuksessa korostetaan sosiokonstruktivismia, valmentajuutta ja tekemällä oppimista, joita opettajat soveltavat oman näkemyksensä mukaisesti. Opettaja valitsee itsenäisesti soveltamansa opetusmenetelmät ja määrittelee opintojaksojen osaamistavoitteet, sisällöt, suoritustavan ja arviointikriteerit. Parhaiten toimintamalli näkyy ryhmä- ja projektitöissä, jotka mahdollistavat opiskelijoiden opiskelun suuntaamisen heitä kiinnostaviin ja ajankohtaisiin aiheisiin sekä työelämäyhteistyön. Opiskelijoiden aktiivisuuden tukeminen oppimisprosessissa vaihtelee kuitenkin koulutuksittain ja opettajittain. Toimintamallia on sovellettu jo pitkään, mutta mallin nimi on jäänyt vieraaksi henkilöstölle ja opiskelijoille.

KAMKissa on käytössä ainutlaatuisia oppimisympäristöjä mm. tieto- ja viestintätekniikan (data-center, robotiikka) sekä pelialan koulutuksissa. Haasteena on pitää ne ajan tasalla. Jokaisella koulutuksella on vahvat työelämäverkostot. Työelämän kanssa toteutetaan aktiivisesti yhteishankkeita, joissa kehitetään koulutuksia ja koulutussisältöjä vastaamaan työelämän tulevia tarpeita. Yhteistyöllä kehitetään myös uusia koulutusavauksia. KAMKissa on tunnistettu mm. verkko-opetuksen pedagogisia kehittämistarpeita. Osa opetuksesta on siirretty sellaisenaan etäopetuksiksi. Osalla on käytössä monipuolisia verkko-opetuksessa käytettäviä työkaluja oman edistymisen seurannasta vertaisarviointiin ja etätentteihin. Pääsääntöinen oppimisympäristö on Devmoodle.

Opiskelijoiden opintopolun joustavoittamiseksi ja opiskelijaliikkuvuuden mahdollistamiseksi

koulutuksissa on laajat mahdollisuudet valita opintoja KAMKin sisällä. Lisäksi tarjolla on Campusonlinen tarjonta ja muu kesäopintotarjonta mm. omat kesäkoulut. KAMKin sisällä koulutusosalta toiselle vaihdot onnistuvat varsin jouhevasti niin, että perusopinnot ja suuri osa ammattiaineopinnoista voidaan hyväksilukea. Muiden korkeakoulujen opetustarjonta on joustavasti hyödynnettävissä opiskelijoille kesäopintojen ja kansainvälisten vaihto-opintojen kautta.

Ahointi ja opinnollistaminen vaativat edelleen soveltuvia ohjeistuksia ja työaika, jotta niitä voitaisiin paremmin ja laajemmin hyödyntää kaikissa koulutuksissa. Syyslukukauden 2020 alusta käyttöön otettava Peppi-järjestelmän eAHOT-toiminnallisuuden toivotaan tuovan selkeyttä hyväksilukuprosessiin.

Perustutkinnoissa on käytössä valtakunnalliset valintakokeet ja todistusvalinta, mikä tuo läpinäkyvyyttä valintoihin. Kv-koulutuksissa on hyödynnetty aiemmin Finnips-yhteistyötä, mutta vuonna 2019-2020 yhteistyötä luovuttiin. YAMK valintakokeet järjestetään itse, koska kyseessä on monialainen johtamisen ja kehittämisen koulutus. Tavoitteena on jatkossa hyödyntää enemmän todistusvalintaa.

Ohjauksen toimintamalli

Opiskelijan opintopolkua, henkilökohtaista kasvua ja kehitystä sekä kehittymistä oman alansa osaajaksi ja asiantuntijaksi tuetaan vuonna 2018 luodun ohjauksen toimintamallin mukaisesti. Mallissa kuvataan ohjaustoimintaa ja henkilöstön roolia opiskelijoiden ohjauksessa. Toimintamallia hyödynnetään etenkin opintojen alkaessa. Yhteisten toimintatapojen ja perehdytyksen varmistamiseksi opetushenkilöstölle järjestetään lukuvuoden alkaessa ohjauksen aamupäivä, jossa käydään läpi ajankohtaisia ohjaukseen liittyviä asioita. Ohjaukseen liittyvät käytänteet ovat myös osa uuden henkilön perehdyttämistä, joka kuvataan perehdyttämishjelmassa. KAMKissa on tunnustettu, että uusien opettajien ja tuutoriopettajien perehdytykseen tulee kiinnittää huomiota nykyistä enemmän.

Opiskelijakunta KAMO osallistuu myös opiskelijoiden ohjaukseen. Opiskelijakunta järjestää yhteistyösopimuksen mukaisesti opiskelijoiden tuutoroinnin, joka on osa ohjauksen toimintamallia. Opiskelijakunta järjestää myös uusien opiskelijoiden orientaatiopäivät, kansainvälisten opiskelijoiden vastaanottamisen ja perehdyttämisen järjestämisen sekä edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja hyvinvointia. Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tuetaan myös mm. ainejärjestöjen ja opiskelijoiden järjestämällä tapahtumilla. Esimerkkinä tapahtumasta on pelialan opiskelijoiden järjestämät pelitapahtumat. KAMK tarjoaa myös tilojaan opiskelijoiden vapaa-ajan käyttöön.

Opiskelijoiden tuen tarve selvitetään lähtö- ja kehityskeskusteluissa tuutoriopettajan kanssa. Esimerkiksi tekniikan alalla järjestetään lähtötasotestit matematiikassa ja kielissä. Testien pohjalta järjestetään lisäopetusta ja -tukea sitä tarvitseville. Tuutoriopettaja seuraa ryhmänsä opintojen etenemistä ohjauksen vuosikellon mukaisesti. Käytössä on edistymisen seurannan - työkalu, josta tuutoriopettaja ja opinto-ohjaaja näkevät opintojen edistymisen opiskelijatasolla. Osassa koulutuksista koulutusvastaava ohjaa tuutoriopettajien toimintaa ja toimii tarvittaessa

apuna. Opinto-ohjaajien järjestämät lukiseulat ovat tarjolla kaikkien koulutusten opiskelijoille. Yhteisillä asiantuntijapalveluilla, erityisesti opintotoimistolla ja kuraattoripalveluilla (ja opintopsykologilla maaliskuuhun 2020 saakka) on keskeinen rooli opiskelijoiden ohjauksessa. Viime vuosien ylitäyttö ja suuret ryhmäkoot sekä toisaalta pientenkin ryhmien hyvin heterogeeninen opiskelijaprofili varsinkin ensimmäisenä lukuvuonna ovat aiheuttaneet sen, että erilaisia oppimistyytlejä ei aina pystytä ottamaan huomioon. Toisaalta joissakin opintojaksoissa on mahdollisuus hyvinkin yksilölliseen toteutukseen. Jatkuvan oppimisen toteutumista tukee avoimen amk:n suunnittelijoiden tarjoama opintoneuvonta, jota annetaan omaa osaamista täydentävien opintojen suorittamisesta kiinnostuneille.

Vahvuudet

Intranetsivustolle koottu dokumentaatio sisältää keskeiset asiat koulutuksen toteutumiseen liittyen

Opiskelijakunta KAMO tukee opiskelijoiden hyvinvointia, tiivis yhteistyö

Opiskelijoiden ohjauksen toimintamalli, joka koskee koko henkilöstön opiskelijaohjaustyötä

Kehittämiskohteet

Yksilöllisten oppimiskäytäntöjen edelleen kehittäminen

Hyväksilukuprosessin kehittäminen

TKI-toiminnan ja opetuksen integrointi

Laadukkaamman verkkotarjonnan kehittäminen

1.2 Koulutuksen toteutus

- Auditointiryhmän arvio

Opiskelijakeskeisyys ja joustavuus kannustavat opiskelijaa ottamaan aktiivisen roolin omasta opiskeluprosessistaan

Opiskelijakeskeisyys nousi haastatteluissa ja verkkotyöpajoissa monin tavoin esille KAMKin vahvuutena. Opiskelijatyöpajoihin osallistuneet kertoivat esimerkkejä siitä, miten opiskelijakeskeisyys ja joustavuus ovat näkyneet opintojen aikana. Erityisesti ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat ja monimuoto-opiskelijat arvostavat opintojen aikataulujen joustavuutta ja sitä, että työelämän ja opiskelun yhdistäminen on helppoa. Opiskelijoilla on pääsääntöisesti laajat mahdollisuudet valita opintoja KAMKin sisällä ja ulkopuolella (erityisesti CampusOnline-tarjonta), mikä tuo opintopolkuun joustavuutta. Opettajatyöpajassa korostui KAMKin pienuuden merkitys opiskelijakeskeisyyden kannalta: ”opiskelijat eivät huku massaansa, vaan ovat yksilöitä”.

Itsearviointiraportissaan KAMK on nostanut vahvuudekseen opiskelijoiden ohjauksen toimintamallin. Auditointiryhmä sai näyttöä siitä, että opiskelijoiden opintojen ohjaus toimii myös

käytännössä – tosin opintojen ohjaus ei näytä kattavan kaikkia opiskelijaryhmiä yhtä hyvin. Uusien opiskelijoiden vastaanottamiseen panostetaan ja opintojen hyvään aloitukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Tuutorointi nostettiin vahvuudeksi sekä opettaja- että opiskelijatyöpajoissa. Opiskelijatyöpajassa opettajatuutorin kanssa käydyt keskusteluhetket kuvattiin tärkeiksi erityisesti siinä vaiheessa, kun suunnitellaan omaa opiskelupolkua ja tulevaisuutta. Myös opiskelijatuutorit kokevat, että tuutorointiprosessi ja siihen liittyvä vastuunjako ovat selkeitä. Sen sijaan valmistumisvaiheessa olevat sekä opiskelijat, joiden opinnot ovat venyneet, kokivat opiskelijatyöpajojen mukaan tulevansa helposti unohdetuksi. Myös avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijat eivät mielestään saa tarpeeksi tukea ja ohjausta opintojensa edistämiseen. Jatkossa auditointiryhmä suosittelee panostamaan erityisesti näiden opiskelijaryhmien ohjauksen kehittämiseen.

Opintojen hyväksilukuprosessin kehittäminen on nostettu KAMKin itsearviointiraportissa kehittämiskohteeksi. Haastattelujen ja työpajojen mukaan KAMKilla on selkeät prosessit aiemmin hankitun osaamisen arvioimiseen ja tunnustamiseen, mutta niitä ei vielä osata täysimääräisesti hyödyntää. Opettajatyöpajassa todettiin, että yhteiset AHOT- ja opinnollistamisen käytänteet eivät ole käytössä kaikissa koulutuksissa eikä kaikilla opettajilla ole niistä riittävästi tietoa. Syyslukukauden 2020 alusta käyttöön otettu Peppi-järjestelmän eAHOT-toiminto ei haastattelujen mukaan ole vielä kattavasti tunnettu opettajien parissa, vaikka ohjeistuksia on jaettu ja aiheesta on järjestetty webinaareja. Myös opiskelijatyöpajassa hyväksilukukäytänteiden yhdenvertainen soveltaminen nostettiin kehittämisen kohteeksi. Auditointiryhmä suosittelee huolehtimaan, että yhteiset toimintamallit ovat systemaattisesti käytössä organisaation eri puolilla.

Opiskelijoiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta tuetaan koko opiskelijan opintopolun ajan. Opiskelijatyöpajassa opiskelijat nostivat esille, että KAMKissa korostetaan opiskelijoiden henkistä jaksamista. Hyvinvointia tukee sekä opiskelijoiden että opettajien mukaan pienen korkeakoulun vahva yhteisöllisyys ja tasavertaiseksi koettu vuorovaikutus opiskelijoiden, opettajien ja johdon välillä. Opiskelijoiden hyvinvointiin liittyen KAMK on itsearvioinnissaan nostanut vahvuudeksi tiiviin yhteistyön opiskelijakunta KAMOn kanssa. Haastateltavat kertoivat esimerkkejä siitä, miten KAMO järjestää hyvinvointia tukevia tapahtumia itse tai yhdessä KAMKin hyvinvointipalveluiden ja opinto-ohjaajien kanssa. KAMOn hallituksessa on myös nimetty hyvinvointivastaava. KAMKin yhteistyö KAMOn kanssa on haastattelujen ja opettajatyöpajojen perusteella muutenkin tiivistä. Opiskelijatyöpajassa esitettiin myös kritiikkiä: KAMOn toiminta ei opiskelijoiden mukaan palvele riittävästi englanninkielisiä opiskelijoita.

Osaamistavoitteiden saavuttamista tukevaa palautetta ja monipuolisia opetusmenetelmiä tarvitaan enemmän

Auditointiaineistojen perusteella opetusmenetelmät tukevat pääsääntöisesti tavoitteellista oppimista. Osassa työpajoista korostettiin, että opetusmenetelmiä varioidaan joustavasti ottaen huomioon opiskelijoiden erilaiset oppimistyyliä ja osaamisen lähtötasot. Myönteisinä kokemuksina opiskelijat kertoivat päässeensä mukaan hyödyllisiksi kokemiinsa oppimisprojekteihin, joissa ratkottiin yritysten toimeksiantoja. Opetusmenetelmissä ja erityisesti osaamisen kehittymistä tukevassa arvioinnissa on auditointiaineistojen perusteella KAMKissa myös kehitettävää. Osa

opiskelijoista kertoi, että opintojaksojen toteutustavat eivät aina tue parhaimmalla tavalla osaamistavoitteiden saavuttamista. Muutamassa työpajassa kritisoitiin liian yksipuolisia opetusmenetelmiä, kuten videoiden katsominen, kalvoilta lukeminen, esseen kirjoittaminen, ja toivottiin enemmän vuorovaikutteisuutta myös verkkoympäristössä tapahtuvaan oppimiseen. Moodle-ympäristöön toivottiin opiskelijoiden työtä helpottavaa yhdenmukaisuutta eri opintojaksojen välille. Opiskelijat nostivat esille myös sen, että englanninkielisissä koulutuksissa henkilöstö käyttää paljon suomen kieltä, minkä koettiin eriarvoistavan niitä opiskelijoita, jotka eivät puhu suomea. Opetusmateriaalien avoin jakaminen nostettiin opettajatyöpajassa kehittämiskohteeksi. Tämä voisi tulevaisuudessa parantaa opetuksen laatua.

Monet opiskelijat korostivat, että heidän lähtötasoaan ei oteta tarpeeksi huomioon opetuksessa. Opiskelijoiden moninaisuuden lisääntyminen nousi myös opettajatyöpajoissa yhdeksi keskeisimmistä haasteista opetuksen toteutukseen liittyen. Opettajatyöpajoissa todettiin, että isot heterogeeniset ja lähtötasoltaan erilaiset ryhmät joudutaan usein opettamaan isoina ryhminä, vaikka opiskelijoiden opiskeluvalmiudet ovat hyvin erilaisia. Isojen opetusryhmien käyttäminen valituissa opinnoissa on arviointiaineiston mukaan ollut KAMKin johdon tietoinen päätös, jotta koulutuksen tuloksellisuuden vaateisiin on pystytty vastaamaan. Auditointiryhmä suosittelee kehittämään sellaisia pedagogisia menetelmiä, jotka tukevat yksilöllistä osaamisen kehittymistä myös isoissa opetusryhmissä.

Haastatteluihin ja työpajoihin osallistuneet eri koulutusten opiskelijat toivoivat saavansa osaamistavoitteiden saavuttamista tukevaa palautetta. Opiskelijat korostivat, että ainoa heidän saamansa arviointi on ollut opintojakson loppuarvosana tai heikoimmillaan hyväksytty/hylätty -maininta. Opiskelijat kaipasivat sekä sanallista palautetta tehtävistä että opintojaksojen väliarviointeja. Auditointiryhmä suosittelee kehittämään monipuolisia osaamisen arvioinnin menetelmiä, jotka tukevat osaamistavoitteiden saavuttamista.

Auditointivierailun opiskelijatyöpajojen perusteella työelämälähtöisyys toteutuu laajasti opinnoissa, ja opintojen aikana opiskelijat pystyvät luomaan hyvät työelämäkontaktit. Opiskelijat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä siihen, miten opinnot vastaavat työelämän tarpeita ja miten opiskelijoille muodostuu jo opintojen aikana työelämäverkostoja harjoittelujen ja muiden työkokemusten kautta. Esimerkkinä kerrottiin, että useat opettajat välittävät opiskelijoille harjoittelu-, oppinäytetyö- ja työpaikkamahdollisuuksia.